

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 10.1.2014 г.
COM(2013) 943 final

2013/0451 (NLE)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА СЪВЕТА

**за установяване на максимално допустимите нива на радиоактивно замърсяване
на храните и фуражите след ядрена авария или друг случай на радиологично
замърсяване**

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. На 1 април 1987 г. Комисията реши¹ да инструктира своите служби да извършват кодификация на всички законодателни актове най-късно след десетото им изменение, като подчерта, че това е минимално изискване и че в интерес на яснотата и разбираемостта на законодателството службите следва да положат усилия да кодифицират текстовете, за които са отговорни, в още по-кратки срокове.
2. Комисията предприе кодификация² на Регламент (Евратом) № 3954/87 на Съвета от 22 декември 1987 г. за установяване на максимално допустимите нива на радиоактивно замърсяване на храните и фуражите след ядрена авария или друг случай на радиологично замърсяване, Регламент (Евратом) № 944/89 на Комисията от 12 април 1989 г. за установяване на максимално допустимите нива на радиоактивно замърсяване на храни с второстепенно значение след ядрена авария или друг случай на радиологично замърсяване и Регламент (Евратом) № 770/90 на Комисията от 29 март 1990 г. за определяне на максимално допустимите нива на радиоактивно замърсяване на фуражите вследствие на ядрен инцидент или друг вид радиационна авария и съответното предложение беше представено на законодателния орган³. Целта на новия регламент беше да замести различните актове, които са включени в него⁴.
3. В становището си от 27 септември 2007 г. Консултативната група на правните служби, учредена по силата на Междуинституционалното споразумение от 20 декември 1994 г. относно ускорен метод на работа за официална кодификация на законодателни текстове⁵ декларира, че предложението, посочено в точка 2, се ограничава до обикновена кодификация, без да внася изменения по същество в актовете, предмет на кодификация.
4. По време на законодателната процедура, свързана с посоченото първоначално предложение за кодификация, беше отбелязано, че разпоредба в проекта на кодифицирания текст предвижда запазване на изпълнителни правомощия от Съвета, което не бе обосновано в съображенията на Регламент (Евратом) № 3954/87. С оглед решението на Съда от 6 май 2008 година по дело С-133/06 беше счетено за необходимо да се вмъкне ново съображение в новия акт, заменящ и отменящ посочения регламент, с цел да се обоснове това запазване на изпълнителните правомощия. Тъй като вмъкването на това съображение би означавало изменение по същество и следователно би излязло от обхвата на обикновената кодификация, беше счетено за необходимо точка 8⁶ от Междуинституционалното споразумение от 20 декември 1994 г. — Ускорен

¹ COM(87) 868 PV.

² Изработено в съответствие със Съобщението на Комисията до Европейския парламент и Съвета – Кодификация на достиженията на правото, COM(2001) 645 final.

³ COM(2007) 302 окончателен.

⁴ Виж приложение IV към настоящото предложение.

⁵ ОВ С 102, 4.4.1996 г., стр. 2.

⁶ „Ако по време на законодателния процес се окаже необходимо да се излезе извън обхвата на обикновена кодификация и да се направят промени по същество, задължение на Комисията е да представи предложение/предложения, когато е необходимо.“

метод на работа за официална кодификация на законодателни текстове — да бъде приложена предвид Съвместната декларация по този въпрос⁷.

5. Предвид изложеното по-горе кодификацията на Регламент (Евратом) № 3954/87, Регламент (Евратом) № 944/89 и Регламент (Евратом) № 770/90 беше сменена с преработване, с цел да се включи споменатото изменение, като съответното законодателно предложение беше представено на законодателния орган⁸.
6. В становището си от 4.6.2010 г. Консултативната работна група на правните служби, в съответствие с точка 9 от Междунституционалното споразумение от 28 ноември 2001 г. относно по-структурирано използване на техниката за преработване на нормативни актове⁹, заяви, че предложението, посочено в точка 5 по-горе, не съдържа никакви изменения по същество, освен тези, които са посочени като такива, и че що се отнася до кодификацията на непроменените разпоредби на предишните актове с тези изменения по същество, предложението е за обикновена кодификация на съществуващите текстове без промяна по същество.
7. В хода на законодателната процедура, свързана с това предложение за преработване, стана ясно, че някои от съществуващите разпоредби, съдържащи се в Регламент (Евратом) № 3954/87, вече са станали несъвместими с новата система на „комитология“, установена в Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията. Поради това беше решено да се оттегли предложението за преработване и да се изготви изменено предложение на Регламент (Евратом) № 3954/87, в което да се включи консолидацията му и прилагането на новата система на „комитология“.
8. Въз основа на опита, почерпен вследствие от ядрените аварии в Чернобил и особено във Фукушима, в измененото предложение се предвижда, че Комисията се подпомага от Постоянния комитет по хранителната верига и здравето на животните (секция за токсикологична безопасност на хранителната верига, която се занимава с радиоактивно замърсяване на храните и фуражите), посочен в член 58, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2002 г. за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на Европейски орган за безопасност на храните и за определяне на процедури в областта на безопасността на храните¹⁰.
9. Като се вземе под внимание развитието на първичното и вторичното законодателство през последните десетилетия, по-специално по отношение на безопасността на храните съгласно Договора за функционирането на

⁷ „Европейският парламент, Съветът и Комисията отбелязват, че ако се окаже необходимо да се излезе от обхвата на обикновената кодификация и да се направят промени по същество, според случая Комисията ще може да избере дали да преработи своето предложение, или да представи отделно предложение за изменение, като остави за обсъждане предложението за кодификация и след това, когато промяната по същество бъде приета, я включи в предложението за кодификация.“

⁸ SOM(2010) 184 окончателен.

⁹ ОВ С 77, 28.3.2002 г., стр. 1.

¹⁰ ОВ L 31, 1.2.2002 г., стр. 1.

Европейския съюз, както и с цел да се гарантира правната сигурност и съгласуваност на всички законодателни мерки на ЕС по отношение на условията за внос на храни и фуражи от трети страни, които са засегнати от ядрена авария или радиологично замърсяване, мерките, които са установени след аварията в Чернобил¹¹, ще трябва да бъдат приведени в съответствие с режима на изпълнителните правомощия и процедурите, определени в настоящия регламент. Това би могло да налага, ако е необходимо, промяна в правното основание.

10. Следва да се отбележи, че групата от експерти, посочена в член 31 от Договора за Евратом, потвърди в своето становище от 21 ноември 2012 г. своето заключение от 1998 г. (публикация радиационна защита 105), че максимално допустимите нива, предварително установени за бъдещи произшествия в Регламент № 3954/87, все още са валидни. Когато обаче нови научни данни за дозите и рисковете бъдат публикувани от МКРЗ, те смятат, че е необходимо да се направи проверка на това дали няма да е необходимо да бъдат преразгледани тези нива. Поради това Комисията не е променила тези максимално допустими нива в измененото си предложение¹².

¹¹ Най-скорошните са: Регламент (ЕО) № 733/2008 на Съвета от 15 юли 2008 г. относно условията за внос на селскостопански продукти с произход от трети държави след аварията в атомната електроцентрала в Чернобил (кодифицирана версия) (ОВ L 201, 30.7.2008 г., стр.1) и Регламент (ЕО) № 1048/2009 на Съвета от 23 октомври 2009 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 733/2008 относно условията за внос на селскостопански продукти с произход от трети държави след аварията в атомната електроцентрала в Чернобил (ОВ L 290, 6.11.2009 г., стр. 4).

¹² http://ec.europa.eu/energy/nuclear/radiation_protection/article_31_en.htm

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА СЪВЕТА

за установяване на максимално допустимите нива на радиоактивно замърсяване на храните и фуражите след ядрена авария или друг случай на радиологично замърсяване

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия, и по-специално членове 31 и 32 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия, изготвено след получаване на становището на група лица, определени от Научния и технически комитет измежду научни експерти от държавите членки¹³,

като взе предвид становището на Европейския парламент¹⁴,

като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹⁵,

като има предвид, че:

- (1) В директива на Съвета 96/29/Евратом¹⁶ се определят основните норми на безопасност за защита на здравето на работниците и населението срещу опасностите, произтичащи от йонизиращото лъчение.
- (2) След аварията в Чернобилската атомна централа на 26 април 1986 г. в атмосферата бяха освободени значителни количества радиоактивни материали, които замърсиха храните и фуражите в няколко европейски страни до значителни от здравна гледна точка нива. Бяха приети мерки, за да се гарантира, че вносът в Съюза на някои селскостопански продукти се извършва само в съответствие с общите договорености, гарантиращи здравето на населението при спазване на единния характер на пазара и избягване на нарушенията в търговията.
- (3) В Регламент (Евратом) № 3954/87¹⁷ на Съвета се определят максимално допустимите нива на радиоактивно замърсяване, които да се прилагат след ядрена авария или друг случай на радиологично замърсяване, която има вероятност да доведе или вече е довела до значително радиоактивно замърсяване на храни и фуражи. Тези максимално допустими нива все още са в съответствие с последните научни становища, известни на международно равнище.

¹³ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

¹⁴ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

¹⁵ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

¹⁶ Директива 96/29/Евратом на Съвета от 13 май 1996 г. относно постановяване на основните норми на безопасност за защита на здравето на работниците и населението срещу опасностите, произтичащи от йонизиращото лъчение (ОВ L 159, 29.6.1996 г., стр. 1).

¹⁷ Регламент (Евратом) № 3954/87 на Съвета от 22 декември 1987 г. за установяване на максимално допустимите нива на радиоактивно замърсяване на храните и фуражите след ядрена авария или друг случай на радиологично замърсяване (ОВ L 371, 30.12.1987 г., стр. 11).

- (4) След аварията в атомната електроцентрала във Фукушима от 11 март 2011 г. Комисията бе уведомена, че нивата на радионуклиди в някои хранителни продукти с произход от Япония са надвишили приложимите в Япония нива, при които се предприемат действия по отношение на храните. Това замърсяване може да представлява заплаха за общественото здраве и здравето на животните в Съюза и поради това бяха приети мерки за налагане на специални условия, регулиращи вноса на фуражи и храни с произход или изпратени от Япония, в съответствие със становището на Постоянния комитет по хранителната верига и здравето на животните.
- (5) Има необходимост от изграждане на система, която да даде възможност на Европейската общност за атомна енергия след ядрена или друг вид радиационна аварийна обстановка, която може да доведе или вече е довела до значително радиоактивно замърсяване на храните и фуражите, да определи максимално допустими нива на радиоактивно замърсяване с цел защита на населението.
- (6) Максимално допустимите нива на радиоактивно замърсяване следва да се прилагат за храни и фуражи с произход от Съюза или внесени от трети страни в зависимост от местонахождението и обстоятелствата на ядрената авария или радиационната аварийна обстановка.
- (7) Комисията следва да бъде информирана за ядрена авария или за необичайно високи нива на радиоактивност съгласно Решение 87/600/Евратом на Съвета¹⁸ или по силата на Конвенцията на МААЕ от 26 септември 1986 г. за ранно уведомяване при ядрена авария.
- (8) С цел да се вземе под внимание, че режимът на хранене на кърмачетата през първите шест месеца от живота им може да се изменя значително и че метаболизмът им през вторите шест месеца от живота им е нестабилен, полезно е да се разшири приложното поле на по-ниските максимално допустими нива за храни за кърмачета, като в него се включат първите 12 месеца от живота на кърмачетата.
- (9) С цел да се улесни адаптирането на максимално допустимите нива, по-специално що се отнася до научните познания, в процедурите за установяване на максимално допустимите нива следва да се включат консултации с групата от експерти, посочена в член 31 от Договора.
- (10) С цел да се гарантира, че храните и фуражите, при които са надвишени максимално допустимите нива, не се пускат на пазара на ЕС, спазването на посочените нива следва да бъде съответно проверявано.
- (11) За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящия регламент по отношение на приложимостта на предварително установените максимално допустими нива, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и

¹⁸ Решение 87/600/Евратом на Съвета от 14 декември 1987 г. относно договорености на Общността за ранен обмен на информация в случай на радиационна опасност (ОВ L 371, 30.12.1987 г., стр. 76).

условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията¹⁹.

- (12) Процедурата по разглеждане следва да се използва за приемането на актове, с които се прилагат предварително установените максимално допустими нива на радиоактивно замърсяване на храни и фуражи.
- (13) Комисията следва да приема актове за изпълнение с незабавно приложение, когато в надлежно обосновани случаи, свързани с някои радиационни аварии, които има вероятност да доведат или вече са довели до значително радиоактивно замърсяване на храни и фуражи, има наложителни причини за спешна реакция.

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

С настоящия регламент се определят максимално допустимите нива на радиоактивно замърсяване на храните, както е посочено в приложение I, максимално допустимите нива за храните с второстепенно значение, установени в приложение II, както и максимално допустимите нива на радиоактивно замърсяване на фуражите, както е установено в приложение III, които могат да бъдат пуснати на пазара след ядрена или друга радиационна авария, която има вероятност да доведе или вече е довела до значително радиоактивно замърсяване на храните и фуражите, както и процедурите за прилагане на тези максимално допустими нива.

Член 2

Дефиниции

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- 1) „Храни“ означава вещество или продукт, преработен, частично преработен или непреработен, който е предназначен или е разумно да се очаква, че ще бъде приеман от хора, включително напитки, дъвки, както и всяко вещество, включително вода, умишлено включено в състава на храната по време на производството, приготвянето или обработката ѝ; понятието „храни“ не включва:
 - а) фуражи;
 - б) живи животни, освен когато са подготвени за пускане на пазара за консумация от човека;
 - в) растения преди прибиране на реколтата;
 - г) лекарствени продукти по смисъла на член 1, параграф 2 от Директива 2001/83/ЕО на Европейския парламент и на Съвета²⁰;
 - д) козметични продукти по смисъла на член 2, параграф 1, буква а) от Регламент (ЕО) № 1223/2009 на Европейския парламент и на Съвета²¹;

¹⁹ ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13.

²⁰ Директива 2001/83/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 ноември 2001 г. за утвърждаване на кодекс на Общността относно лекарствени продукти за хуманна употреба (ОВ L 311, 28.11.2001 г., стр. 67).

²¹ Регламент (ЕО) № 1223/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2009 г. относно козметичните продукти (ОВ L 342, 22.12.2009 г., стр. 59).

- е) тютюн и тютюневи изделия по смисъла на Директива 2001/37/ЕО на Европейския парламент и на Съвета²²;
 - ж) упойващи или психотропни вещества по смисъла на Единната конвенция на Обединените нации по упойващите вещества от 1961 г. и Конвенцията на Обединените нации за психотропните вещества от 1971 г.;
 - з) остатъчни вещества и замърсители.
- 2) „храни с второстепенно значение“ означава храни, имащи второстепенно значение по отношение на режима на хранене, и периферно отражение върху консумацията на храни от населението.
 - 3) „фуражи“ означава всяко вещество или продукт, включително добавки, преработени, частично преработени или непреработени, които са предназначени за хранене на животни през устата;
 - 4) „пускане на пазара“ означава притежаването на храни или фуражи с цел продажба, в това число предлагането за продажба или всяка друга форма на прехвърляне, безвъзмездно или възмездно, както и самата продажба, разпространение и друга форма на прехвърляне.

Член 3

1. В случай че Комисията получи — и по-специално съгласно договореностите на Европейската общност за атомна енергия за ранен обмен на информация при радиационна аварийна обстановка или в съответствие с Конвенцията на МААЕ от 26 септември 1986 г. за ранно уведомяване при ядрена авария — официална информация за аварии или друга радиационна аварийна обстановка, според която максимално допустимите нива за храни, храни с второстепенно значение и фуражи вероятно ще бъдат достигнати или вече са били отчетени, тя приема регламент за изпълнение — ако обстоятелствата го налагат — с който се определят като приложими тези максимално допустими нива. Актът за изпълнение се приема в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 5, параграф 2.
2. По надлежно обосновани наложителни причини за спешност, свързани със случаи на ядрени или радиационни аварии, Комисията приема регламент за изпълнение с незабавно приложение в съответствие с процедурата, посочена в член 5, параграф 3.
3. При изготвянето на проекта за регламент за изпълнение, посочен в параграфи 1 и 2, и при обсъждането му с комитета, посочен в член 5, Комисията се съобразява с основните норми, установени в съответствие с членове 30 и 31 от Договора, включително с принципа, че всички видове експозиция на облъчване се ограничават във възможно най-ниска степен, като се отчитат аспектите за опазване на общественото здраве, икономическите и социалните фактори.

²² Директива 2001/37/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2001 г. за сближаване на законовите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите членки относно производството, представянето и продажбата на тютюневи изделия (ОВ L 194, 18.7.2001 г., стр. 26).

Член 4

1. Веднага след като Комисията приеме регламент за изпълнение, с който се определят като приложими максимално допустими нива, храните или фуражите, при които не са спазени посочените максимално допустими нива, не се пускат на пазара.

За целите на прилагането на настоящия регламент храните и фуражите, внесени от трети страни, се считат за пуснати на пазара, ако на митническата територия на Съюза те се подлагат на митническа процедура, различна от транзитната процедура.

2. Всяка държава членка представя на Комисията цялата информация, която се отнася до прилагането на настоящия регламент, по-специално за случаите на неспазване на максимално допустимите нива. Комисията изпраща тази информация на останалите държави членки.

Член 5

1. Комисията се подпомага от Постоянния комитет по хранителната верига и здравето на животните, създаден с член 58, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета²³. Посоченият комитет се счита за комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.
3. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 8 от Регламент (ЕС) № 182/2011 във връзка с член 5 от него.

Член 6

За да се гарантира, че максимално допустимите нива, установени в приложения I, II и III, са съобразени с нова или допълнителна важна информация, която стане известна, и по-специално по отношение на научните знания, промени в посочените приложения се предлагат от Комисията след консултация с групата от експерти, посочена в член 31 от Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия.

Член 7

Регламент (Евратом) № 3954/87 на Съвета и регламенти (Евратом) № 944/89 и № 770/90 на Комисията се отменят.

Позоваванията на отменените регламенти се считат за позовавания на настоящия регламент и се четат съгласно таблицата на съответствието в приложение V.

²³ Регламент (ЕО) № 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2002 г. за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на Европейски орган за безопасност на храните и за определяне на процедури относно безопасността на храните (ОВ L 31, 1.2.2002 г., стр. 1).

Член 8

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Съвета
Председател
[...]